

Katlılarında Delta, Doğu ve Yalova İlyaslı Kavama Derneği'ne Teşekkür ederiz.
19 Mayıs Mah. Akçınarçay caddesi Beşiktaş Apt. No:28 K:2/4 Samsun / Türkiye
Tel: +90 362 4352889
www.dkd.org.tr

T.C. SAMSUN VALİLİĞİ
GOVERNORSHIP OF SAMSUN

Nilüfer ve Sazlık

Kızılırmak deltasının 5174 hektarlık bölümü Yaban Hayatı Geliştirme Sahası olarak ilan edilmiştir.

Kızılırmak Delta was declared as The Wildlife Development Area.

Photographer: Nizamettin YAVUZ

2

Photographer: Nizamettin YAVUZ

Gri Balıkçıl
Grey Heron

KIZILIRMAK DELTASI

Kızılırmak Deltası Ramsar Alanı ve Yaban Hayatı Geliştirme Sahası.

Kızılırmak Deltası, dünyadaki coğrafik konumu açısından, Batı Palaerktik bölgesinde yer almaktadır.

Kızılırmak deltası, 56.000 Ha genişliğinde, irili ufaklı 20 adet göl ile büyük bataklık ve sazlık alanlardan oluşması, çok büyük bir alana sahip olması ve de barındırdığı kuş sayısı bakımından sadece Türkiye için değil, tüm dünya ekolojisi açısından büyük öneme sahiptir.

19 Mayıs, Bafra, Alaçam ilçelerini kapsamaktadır.

THE KIZILIRMAK DELTA

The Kızılırmak Delta Ramsar Convention Area and The Wildlife Development Area.

Kızılırmak delta is located in the western Palaearctic region.

Kızılırmak Delta has a great ecological value not only for Turkey but also worldwide due to including 20 different lagoons, swamps and forb areas and great area (56.000 ha).

The Delta is located along 19Mays, Bafra and Alaçam towns.

3

Samsun şehir merkezine 50 km. mesafededir.

Kızılırmak Deltası, 15/04/1998 tarihinde Ramsar Alanı olarak ilan edilmiştir. Bugün alanın yaklaşık olarak 22.000 hektarlık kısmı Ramsar alanı içerisinde yer almaktadır. Kızılırmak Deltası'nın 5174 hektarlık bölümü Yaban Hayatı Geliştirme Sahası olarak ilan edilmiştir.

Yine 1994 yılında özellikle Su Kuşları Yaşam Alanı ortam olduğu tespit edilmiştir.

Kızılırmak Delta is 50 km. far from Samsun city.

It was declared as Ramsar Convention area on 15/04/1998 and 22.000 hectare area of Kızılırmak Delta is included in Ramsar Convention Area. 5174 ha area of Kızılırmak Delta was declared as The Wildlife Development Area.

In 1994 Kızılırmak delta was determined as an Important Bird Area.

Photographer: Nizamettin YAVUZ

İbibik
Hoopoe

Photographer: Nizamettin YAVUZ

Biyıklı Başankara
Barred Titi

Photographer: Nizamettin YAVUZ

Leylek
White Stork

Photographer: Nizamettin YAVUZ

Biyıklı Sumru
Whiskered Tern

The Kızılırmak Delta & Samsun - Birds Paradise

Kumkujan
Wegers

Photographer: Nizamettin YAVUZ

Alaca Çinte
Snow Bunting

8

Photographer: Nizamettin YAVUZ

Çeltikçi
Glossy Ibis

Photographer: Nizamettin YAVUZ

Yılkılar

Kızılırmak Delta'sı sahip olduğu doğa özelliklerinin korunması amacı ile Doğal Sit İlke Kararlarına göre 1994 yılında, Delta'nın doğu bölümünde yer alan sulak alanların tamamı, Kültür Bakanlığı'nca Doğal Sit Alanı ilan edilerek koruma altına alınmıştır.

Alanın yaklaşık olarak %80-85'i 1. derece sit alanı kapsamındadır.

Doğal özellikleri büyük ölçüde korunabilmiş, ülkemizin Karadeniz kıyısındaki tek sulak alanıdır.

Kızılırmak Delta'sı, göç sırasında Karadeniz'i doğrudan aşan kuş türleri için hayati önem taşımaktadır.

In order to protect the natural properties of Kızılırmak Delta, all of the wetlands in eastern part of the Delta was declared as Natural Sit Area and it is under protection since 1994

Kızılırmak delta is one of the most protected wetlands in our country.

Kızılırmak delta has a high importance for migratory birds which cross the Blacksea. The delta serves as a stopover site during spring and autumn migration.

9

İlkbaharda Karadeniz'i geçmek için uzun bir yolculuğun hazırlığını yaptıkları ve sonbahar göçlerinde ise Karadeniz'i aşan kuş türlerinin Karadeniz kıyısında sığınabilecekleri en önemli sulak alanıdır. Bu nedenle, özellikle göç sırasında bazı kuş türleri Deltada büyük sayılara ulaşmaktadır.

Batı Palaearktik bölge içerisinde yaklaşık 1100 kuş türü yaşamakta olup, bu kuş türlerinin%40'ı yani yaklaşık 460 kuş türü Türkiye'de tespit edilmiştir. Bu bölgedeki kuş türlerinin ise yaklaşık %35'i Kızılırmak Deltası'nda tespit edilmiş olup yaklaşık %15'i deltada üretilmektedir.

Photographer: Nizamettin YAVUZ

Kiř ortası Sukuřu Sayımlarında deltada her yıl 80.000 - 10.000 sukuşu sayılmaktadır. Bu durum da deltanın kişlayan sukuşları açısından da önemini göstermektedir.

According to the mid-winter count 80,000 -100,00 waterfowl are censused every year which shows clearly the importance of the delta for wintering water birds.

Kilkuyruk
Pintail

Photographer: Nizamettin YAVUZ

Saka
Goldfinch

Photographer: Nazmettin YAVUZ

Kızılırmak Deltası, kuş varlığının yanı sıra yabani hayvan varlığı bakımından da oldukça zengindir. Kızılırmak Deltası, yaban kedisi, su samuru, yıldı atları, tilki, sansar, kirpi gibi yabani hayvanları da yaşamaktadır.

In addition to birds other wild animals like wild cat, otter, wild horses, fox are also found in Kızılırmak Delta.

Yusufcuk

14

Photographer: Nazmettin YAVUZ

Kızılırmak Deltası, kuş varlığının yanı sıra yabani hayvan varlığı bakımından da oldukça zengindir. Delta, yaban kedisi, su samuru, yıldı atları, tilki, sansar, kirpi gibi yabani hayvanları da yaşamaktadır.

Nesli tükenmekte olan Saz horozu, Tepeli pelikan, Küçük karabatak, Dikkuyruk gibi türlerin burada yaşayıp çoğaldıkları gözlenmiştir. Bu dar sayıda belirtilen özellikler bile alana ULUSLARARASI SULAK ALAN olma özelliği kazandırmaktadır.

Alan oluşturduğu kendine has ekosistem içerisinde doğal döngüsünü çok iyi ve uyumlu bir şekilde yürütmesine karşın, alana yapılan bilinçsiz insan müdahaleleri nedeni ile bu döngünün halkaları yavaş yavaş kopmaktadır.

In addition to birds other wild animals like wild cat, otter, wild cat, otter, wild horses, fox are also found in Kızılırmak Delta.

Endangered bird species like Purple Gallinule, Dalmatian Pelican, Pygmy Cormorant and White-headed Duck are living and breeding in the Kızılırmak Delta. Therefore delta is an international wetland even in the light of this restricted information.

In spite of balanced natural cycle of the Delta, antropogenic activities are threatened this cycle.

15

Aynı, şekilde bu ekolojik sistem içerisinde dışlanamayacak bir olgu olan Deltada yaşayan insanları da göz ardı etmemek gerekir. Öncelikli olarak bu ekosistem içerisinde yaşayan insanlar ile Deltanın barıştırılması gereklidir. Onların yaşam olanaklarını ve haklarını kılıfından, dünyada bir eşi olmayan bu alanı tamamen elden çıkartmadan alandaki özellikle mülkiyet sorunu ortadan kaldırılmalıdır. Alanın resmi olarak mülkiyeti tek bir kurumun idaresinde ve korumasında olmalıdır.

Deltada yaşayan yöre halkı geçimini tarımsal-hayvansal faaliyetlerden, az bir kısmı ise balıkçılık ile saz kesiminde karşılamaktadır.

Photographer: Nizamettin YAVUZ

The Delta should be controlled by only one formal authority.

The occupation of local people are agriculture and fishing and reed cutting is an other occupation for the minority of people.

Küçük Batağan
Little Grebe

Kızılsırtlı Örümcek Kuşu
Red Backed Shrike

Photographer: Nizamettin YAVUZ

Sürmeli Çalı Kuşu
Firecrest

Ülkemizde uluslar arası öneme sahip sulak alanlarda Çevre ve Orman Bakanlığı Makamının 06.12.2004 tarih ve 367 nolu onayları ile "Doğa Harikası ve Kuş Cennetleri Projesi" tüm Türkiye'de başlatılmıştır.

Bu doğrultuda deltanın sahip olduğu özelliklerin dengeli bir şekilde kullanılarak, gelecek nesillere aktarılabilmesi ve böylece tüm insanlık tarafından faydalanması amacı ile "Kızılırmak Deltası Kuş Cenneti Projesi" uygulamaya konulmuş ve ziyaretçi merkezi, kuş gözlem evleri açılışı yapılmıştır.

"Wonderland and Bird Paradise Project" is in practice all of Turkey with the approval of Ministry of Environment and Forestry dated 06.12.2004 and 367 number.

In order to balanced using and hand down the natural properties of the Delta a Project celled "Kızılırmak Delta Bird Paradise" is applied and "visitor center", "bird observation tower" and "bird observation homes" are built.

Photographer: Nizamettin YAVUZ

Küçük Zıpzıp Perisi

Photographer: Nizamettin YAVUZ

Orman Zıpzıpi

Photographer: Nizamettin YAVUZ

Uzunbacak
Black-Winged Stilt

Photographer: Nizamettin YAVUZ

Biykli Başankara
Bearded Tit

Photographer: Nizamettin YAVUZ

İspinoz
Calfinch

Deltanın sahip olduğu özelliklerin dengeli bir şekilde kullanılarak, gelecek nesillere aktarılabilmesi ve böylece tüm insanlık tarafından faydanılması amacı ile "Kızılırmak Deltası Kuş Cenneti Projesi" uygulamaya konulmuş ve Ziyaretçi merkezi, Kuş Gözlem Evleri planlanmış ve açılışı yapılmıştır.

In order to balanced using and hand down the natural properties of the Delta a Project called "Kızılırmak Delta Bird Paradise" is applied and "visitor center", "bird observation tower" and "bird observation homes" are built.

Photographer: Nizamettin YAVUZ

Yalıçapkını
Kingfisher

Photographer: Nizamettin YAVUZ

Atmaca
Sparrowhawk

Photographer: Nizamettin YAVUZ

Aladoğan
Red-footed Falcon

Deltada bu güne kadar 340 kuş türü saptanmıştır. Bunlardan yaklaşık 140 türü üremektedir. Kızılırmak Deltası'nda görülen tür sayısı ülkemiz kuş türünün %74'ü olup ülkemizdeki Göksu Deltası'ndan (332 tür) sonra en çok tür tespit edilmiş alandır. Küresel ölçekte nesli tehlike altında olan türlerden yaklaşık %10'u yine deltada bulunmaktadır.

Küçük Sarıbacak, Kuzey Çıvgını, Yeşil Sırtlı İncirkuşu ülkemizde sadece Kızılırmak Deltasında saptanmıştır. Yine Küçük Kırzkuşu son 25 yılda Türkiye'de sadece Kızılırmak Deltası'nda görülmüştür.

**340 bird species are identified in the Kızılırmak Dta and about 140 from them are breeding. This constitute 74 %of the birds of Turkey and has so far the second hinghest number of bird species after Göksu Delta (332 species). About 10 of globally threatened species are determined in the delta.*

Lesser Yellowlegs, Arctic Warblers, Olivebacked Pipit Are Recorded only from the Kızılırmak Delta in our country. Within 25 years, Little Bunting has a record only from Kızılırmak Delta.

Photographer: Nazimethin YAVUZ

Kaşıklı
Spoonbill

Yaban Tavşanı

Ördekler
Ducks

Photographer: Nazimethin YAVUZ

Deltadaki türlerden Tepeli Pelikan, Sibirya Kazı, Şah Kartal, Küçük Kerkenez, Dikkuyruk ve Toy küresel ölçekte nesli tehlike altında olan türlerdir. Deltada üreyen başlıca kuş türleri Erguvanî Balıkçıl, Kara Leylek, Boz Ördek, Kocagöz, Pasbaş Patka, Turna, Küçük Sumru, Bahri ve Gökkuzgundur.

Delta Uluslar arası standartlarca konmuş Önemli Kuş Alanı (ÖKA) kriterini birçok kuş türü açısından taşımaktadır. Ço sayıda kışlayan su kuşu beklenenden fazla Küçük Karabatak, Tepeli Pelikan, Balaban gibi türlerin bulunması alanı Türkiye'nin en önemli ÖKA'larından yapmaktadır.

Dalmatian Pelican, Red-breasted Goose, Imperial Eagle, Lesser Kestrel, White-headed Duck and Great Bustard are globally threatened species which are recorded in Kızılırmak Delta. Some of the breeding species in the delta are: Purple Heron, Black Stork, Gadwall, Stone Curlew, Ferruginous Duck, Crane, Red-crested grebe, Little Tern, Roller.

According to the Important Bird Area (IBA) criteria delta is an IBA for quite alot of species. the high records of pygmy cormorant, Dalmatian Pelican, Bitten Bittern are a good criteria for the IBA.

Photographer: Nazimethin YAVUZ

Kara Çaylak
Black Kite

Photographer: Nazimethin YAVUZ

Küçük Turna
Little Stint

Photographer: Nazimethin YAVUZ

Sakarca
Whitefront Goose

Yine aynı uluslar arası ÖKA (Önemli Kuş Alanları) Kriterlerine göre bir bölgede 680 adet küçük martının bir yerde kışlaması veya bulunması bu alanı uluslar arası önemli kuş alanı olarak kabul etmeye yeterken, Kızılırmak Deltasında göç esnasında 40.000 adet küçük martı tespit edilmiştir.

Karadeniz Bölgesi, inde doğallığı koruyabilmiş tek sulak alanımız olan dünya mirası Kızılırmak Deltasının, yöre insanının da katılımı ile sahip olduğu doğal güzellikleri ve içinde barındırdığı canlı varlıkları ile koruması gerekmektedir.

According to the same international ÖKA (Important Bird Area) criteria if 680 little seagull is present in a certain area this area is accepted as having international importance bird area. 40.000 little seagulls were found in Kızılırmak Delta during migration.

Kızılırmak Delta is only wetland which its natural properties were protected excessively and its natural properties and living and organisms should be protected with the participation of local people.

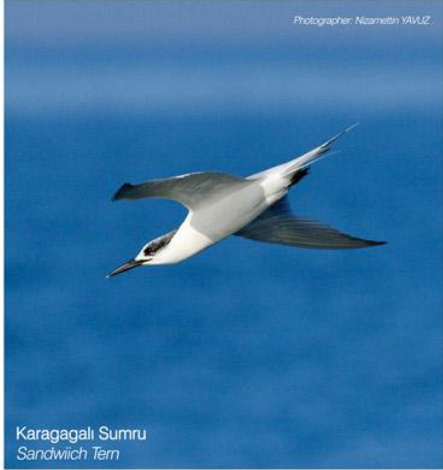
Poyraz Kuşu
Oystercatcher

Photographer: Nizamettin YAVUZ

Gümüş Yağmurdan
Grey Plover

Photographer: Nizamettin YAVUZ

Karagağalı Sumru
Sandwich Tern

Photographer: Nizamettin YAVUZ

Gri Balıkcıl
Grey Heron

Photographer: Nizamettin YAVUZ

Kızılşahin
Long-Legged Buzzard

Photographer: Nizamettin YAVUZ

Photographer: Nizamettin YAVUZ

Kızılgöğüs
Robin

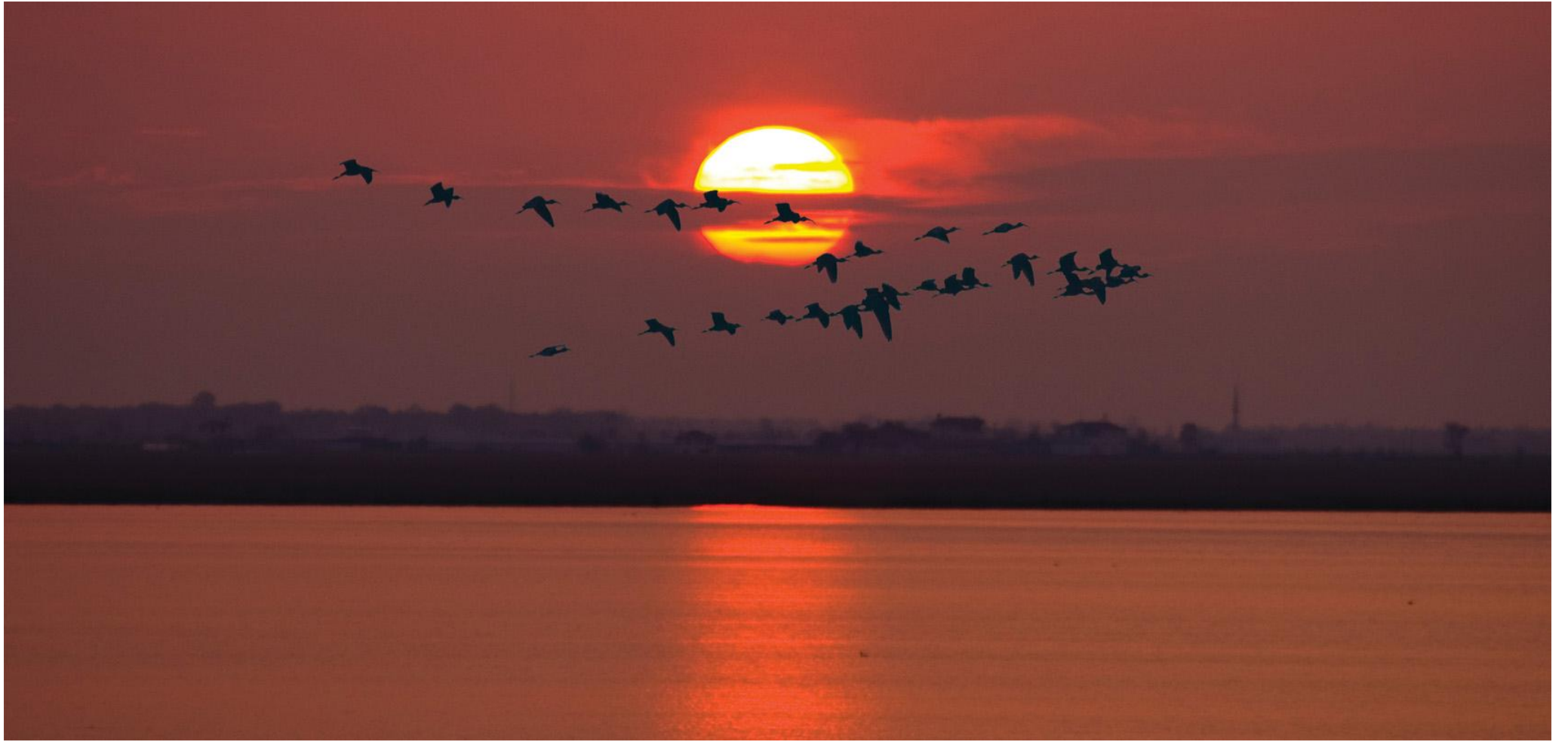

Photographer: Nizamettin YAVUZ

Kızılırmak Deltasının doğu bölümü, 1994 yılından bu yana, %80-85 alanı "Özel Koruma Alanı" statüsündedir.

In eastern part of the Delta was declared as Natural Sit Area and it was under protection since 1994. 80-85% of the Delta first level area.

Bataklık Kirazkuşu
Reed Bunting

THE KIZILIRMAK DELTA
KIZILIRMAK DELTASI
SAMSUN
KUŞ CENNETİ
BIRD PARADISE

www.samsun.gov.tr
www.samsunozelidare.gov.tr
444 7 555

SAMSUN İL ÖZEL İDARESİNCE HAZIRLANIP 3.000 ADET BASTIRILMIŞTIR

THE KIZILIRMAK DELTA
KIZILIRMAK DELTASI
SAMSUN
KUŞ CENNETİ
BIRD PARADISE

T.C.SAMSUN VAL L
GOVERNORSHIP OF SAMSUN